

BIBΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ - BOOK REVIEWS

Θ. Μπαλφούσια και Β. Ράπανο σε συνεργασία με **Κ. Κωστή και Ν. Μανωλά**, «Αλληλόχρεοι λογαριασμοί του Δημοσίου», στη Σειρά "Εκθέσεις", εκδόσεις ΚΕΠΕ.

Η εργασία αυτή ασχολείται (α) με τη συλλογή στοιχείων και πληροφοριών που αφορούν τις συσσωρευμένες οφειλές μεταξύ των φορέων του δημόσιου τομέα με τη μέθοδο των ερωτηματολογίων, (β) με τη ταξινόμηση των μεταξύ τους οφειλών σε αναλυτικούς αλληλόχρεους λογαριασμούς, τόσο κατά ατομικό φορέα όσο και κατά ομοειδείς κατηγορίες φορέων, (γ) με την εξαγωγή των αναγκαίων διαπιστώσεων όσον αφορά τα χαρακτηριστικά και το μέγεθος του προβλήματος και (δ) με τη διατύπωση προτάσεων πολιτικής για την εκκαθάριση των χρεών που έχουν συσσωρευτεί από το παρελθόν μεταξύ των φορέων του δημοσίου και την αποφυγή του προβλήματος στο μέλλον.

Η έκθεση αναδεικνύει το τεράστιο πρόβλημα που έχει δημιουργηθεί στις οικονομικές σχέσεις μεταξύ φορέων του δημοσίου και το οποίο έχει σοβαρές συνέπειες για τη δημοσιονομική, αλλά και τη γενικότερη οικονομική πολιτική. Με το υπάρχον σύστημα τήρησης των λογαριασμών δεν είναι επακριβώς γνωστό πόσα οφείλει ή απαιτεί ο κάθε δημόσιος φορέας από τον άλλο. Με άλλα λόγια δεν είναι γνωστή η ακριβής οικονομική θέση ούτε των φορέων ούτε του ευρύτερου δημόσιου τομέα. Ορισμένες δημόσιες επιχειρήσεις οι οποίες δεν εισπράττουν τα οφειλόμενα και ταυτόχρονα είναι υποχρεωμένες να καταβάλλουν άμεσους και έμμεσους φόρους στο κράτος, ή εξαναγκάζονται συχνά σε δανεισμό για κεφάλαια κίνησης από τις τράπεζες με σημαντικό κόστος. Τα ποσά που οφείλονται είναι σε πολλές περιπτώσεις τόσο μεγάλα που είναι αμφίβολο κατά πόσον οι φορείς που τα οφείλουν μπορούν να εξυπηρετήσουν τις υποχρεώσεις τους. Η αδυναμία πολλών από τους φορείς να ανταποκριθούν στις οφειλές τους οδηγεί συχνά σε αύξηση του δημόσιου χρέους της κεντρικής διοίκησης και των συνεπαγομένων δαπανών εξυπηρέτησής του. Το τελευταίο επιδεινώνει άμεσα τις επιδόσεις της χώρας σε δύο από τα κριτήρια με βάση τα οποία θα γίνει η ένταξη της στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση της Ευρώπης, εκείνα του χρέους και του δημοσίου ελλείμματος.

Στη συνέχεια, διατυπώνονται προτάσεις πολιτικής ως προς την κατεύθυνση των μέτρων που πρέπει να ληφθούν για την αντιμετώπιση του προβλήματος, τόσο βραχυχρόνια όσο και σε μεσοχρόνια βάση.

Η εργασία παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον λόγω της πολύπλευρης προσέγγισης που ακολουθεί καθώς και της κάλυψης όλων σχεδόν των σημαντικών φορέων του δημοσίου. Το γεγονός ότι το θέμα αυτό αποτελεί αντικείμενο μελέτης για πρώτη φορά στην ελληνική βιβλιογραφία καθιστά την εργασία ακόμα πιο χρήσιμη για όσους λαμβάνουν τις οικονομικές αποφάσεις, αλλά και για εκείνους που ενδιαφέρονται για τα οικονομικά του δημόσιου τομέα στην Ελλάδα.

Ομάδα Ερευνητών, «Τα οικονομικά των τυχερών παιχνιδιών στην Ελλάδα», στη Σειρά "Μελέτες", εκδόσεις ΚΕΠΕ.

Η μελέτη πραγματεύεται μια νέα, για τα σημερινά δεδομένα, δραστηριότητα του κράτους, την ανάπτυξη και λειτουργία των τυχερών παιχνιδιών, που προωθείται συστηματικά σε πολλές χώρες, κυρίως λόγω των σημαντικών εσόδων που αποφέρει στα δημόσια ταμεία.

Η μελέτη παρουσιάζει την οικονομική φιλολογία που αναπτύχθηκε σχετικά με την ανάπτυξη των τυχερών παιχνιδιών και ιδιαίτερα εξ αιτίας της κρατικής δραστηριότητας γύρω από αυτά. Παρουσιάζει ακόμη και διερευνά συστηματικά την οργάνωση και λειτουργία της αγοράς τυχερών παιχνιδιών στην Ελλάδα κατά τα τελευταία χρόνια. Στα πλαίσια αυτά αναλύεται στατιστικά και οικονομετρικά η ζήτηση των διαφόρων τυχερών παιχνιδιών και διατυπώνονται κάποια συμπεράσματα με βάση τα οικονομικά και κοινωνικά δεδομένα της Χώρας, σε σχέση και με τις διεθνείς βιβλιογραφικές αναφορές.

Ελπίζεται η μελέτη να βοηθήσει στην κατανόηση της λειτουργίας της συγκεκριμένης αγοράς και στην άσκηση πολιτικής.

Σ. Κ. Σπαθή, «Ο ιαματικός τουρισμός και η ανάπτυξη του τουρισμού υγείας στην Ελλάδα», στη σειρά "Εκθέσεις", εκδόσεις ΚΕΠΕ.

Ο ιαματικός τουρισμός αποτελεί εναλλακτική μορφή τουρισμού και έχει ως σκοπό τη χρησιμοποίηση των ιαματικών πηγών για θεραπευτικούς λόγους. Στην Ελλάδα ο ιαματικός τουρισμός προτιμάται, ως επί το πλείστον, από τις μεγάλες ηλικίες.

Η ύπαρξη σημαντικών ιαματικών πηγών στη χώρα, γνωστών από την αρχαιότητα, αποτέλεσε τη βάση για την ανάπτυξη των μεγάλων λουτροπόλεων στη σύγχρονη Ελλάδα.

Στα πλαίσια των νέων κατευθύνσεων τουριστικής πολιτικής για διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος, την επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου και την προσέλκυση τουριστών υψηλού εισοδήματος, είναι δυνατόν οι λουτροπόλεις αυτές να εξελιχθούν σε κέντρα τουρισμού υγείας κατά το πρότυπο των μεγάλων κέντρων του εξωτερικού.

Η Ελλάδα, επί πλέον, έχει και το πλεονέκτημα να συνδυάζει το μεσογειακό κλίμα και, τις καθαρές θάλασσες με τις ιαματικές πηγές που μπορούν να αποτελέσουν στοιχεία για την ανάπτυξη και κέντρων τουρισμού υγείας. Τα κέντρα αυτά επειδή προσφέρουν, εκτός της θεραπείας, την πρόληψη, αναζωογόνηση, χαλάρωση και αναψυχή του οργανισμού δέχονται ανθρώπους όλων των ηλικιών και έναν σημαντικό αριθμό νέων ανθρώπων.

Η παρούσα εργασία εξετάζει τη σημερινή κατάσταση σε Ελλάδα και εξωτερικό σχετικά με τον ιαματικό τουρισμό και τον τουρισμό υγείας και παρουσιάζει τις ιαματικές ιδιότητες των πηγών και την κίνηση των λουσιμένων στις αναγνωρισμένες πηγές Τουριστικής και Τοπικής Σημασίας. Επίσης, εκτιμά το μέγεθος και τη συμβολή του ιαματικού τουρισμού στον ευρύτερο τομέα του τουρισμού της χώρας και εξάγει ορισμένα συμπεράσματα για κατευθύνσεις πολιτικής.

Β. Δεδεγιάν, Δ. Κατοχιανού, Α. Λαμπροπούλου, «Η κοινωνικοοικονομική ταυτότητα των υδατικών διαμερισμάτων», στη σειρά "Εκθέσεις", εκδόσεις ΚΕΠΕ, Αθήνα 2000.

Η Έκθεση αυτή αποτελεί τμήμα ευρύτερης μελέτης, που εκπονήθηκε από το ΕΜΠ., με ανάθεση από το Υπουργείο Ανάπτυξης. Στα πλαίσια της γενικής μελέτης το ΚΕΠΕ ανέλαβε το έργο της εξέτασης και παρουσίασης της κοινωνικοοικονομικής ταυτότητας των υδατικών διαμερισμάτων, που αποτελεί το περιεχόμενο της παρούσας εργασίας, καθώς και άλλες εργασίες, που αφορούν γενικά και τομεακά αναπτυξιακά θέματα, όπως οι αναπτυξιακές δυνατότητες και οι προκύπτουσες ανάγκες σε υδατικούς πόρους στον τομέα της γεωργίας. Τα τμήματα αυτά ενσωματώθηκαν στη γενική μελέτη με τίτλο "Ταξινόμηση Ποσοτικών και Ποιοτικών Παραμέτρων των Υδατικών Πόρων". Σκοπός των εργασιών αυτών είναι η εκτίμηση των σημερινών και μελλοντικών αναγκών για χρήση νερού για τον μόνιμο και εποχικό πληθυσμό και τις

οικονομικές δραστηριότητες, καθώς και η αντίστοιχη επιβάρυνση του υδατικού περιβάλλοντος από πλευράς ρύπανσης.

Στην προσέγγιση που επιχειρείται η διαχείριση των υδατικών πόρων αντιμετωπίζεται αρχικά σε επίπεδο υδατικού διαμερίσματος και στη συνέχεια γίνεται σύνθεση για το σύνολο της χώρας. Παρουσιάζονται τα βασικά κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά κάθε υδατικού διαμερίσματος και αθροιστικά για το σύνολο της χώρας, και δίνεται η εικόνα που προκύπτει για την υφισταμένη κατάσταση και τη δυναμική των εξελίξεων και προοπτικών. Στη συνέχεια γίνεται εκτίμηση των αναγκών για χρήση νερού ανάλογα με τις δραστηριότητες. Τέλος, παρουσιάζονται οι άξονες της αναπτυξιακής πολιτικής για κάθε διαμέρισμα, με βάση τα στοιχεία του ισχύοντος Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης.

Συμπερασματικά πρόκειται για μια προσπάθεια προσέγγισης ενός προγράμματος διαχείρισης των υδατικών πόρων που στοχεύει στην υποστήριξη της αναπτυξιακής πολιτικής. Η εργασία αυτή θεωρείται ότι θα είναι χρήσιμη σε όσους ασχολούνται με το σύνθετο πρόβλημα της κοινωνικοοικονομικής ανάπτυξης και της ταυτόχρονης προστασίας των φυσικών πόρων της χώρας και των περιοχών της.